

μικρομεσαίες

[ΕΚΤ] Ξεπέρασε τον μέσο όρο της Ε.Ε. και του ΟΟΣΑ η διεθνής αναγνωρισιμότητα για τη χώρα μας την πενταετία 2010-2014

Υψηλής απήχησης οι δημοσιεύσεις Ελλήνων ερευνητών

Αυξανόμενη βαίνει η διεθνής απήχηση των ελληνικών επιστημονικών δημοσιεύσεων από το 2000 έως και το 2014, όπως προκύπτει από τη νέα μελέτη του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ). Σύμφωνα με τα βασικά συμπεράσματα της μελέτης, η οποία αντλεί δεδομένα από τη βάση δεδομένων Web of Science, σε όρους απήχησης οι ελληνικές δημοσιεύσεις διατηρούν τον δυναμισμό τους, αφού οι αναφορές σε ελληνικές δημοσιεύσεις διατηρούν την αυξητική τάση όλων των προηγούμενων ετών. Μάλιστα, οι δείκτες απήχησης των ελληνικών δημοσιεύσεων την πενταετία 2010-2014 ξεπερνά τον μέσο όρο των χωρών της Ε.Ε. και του ΟΟΣΑ. Πάνω από τον μέσο όρο των χωρών της Ε.Ε. και του ΟΟΣΑ συνεχίζει να βρίσκεται το ποσοστό των ελληνικών δημοσιεύσεων που λαμβάνουν αναφορές.

Ο αριθμός των επιστημονικών δημοσιεύσεων που παράγονται τα τελευταία χρόνια παραμένει σχεδόν σταθερός, με ελαφρά κάμψη μετά το 2012, που ήταν και το έτος με την παραγωγή του υψηλότερου αριθμού δημοσιεύσεων. Ωστόσο, αν ληφθεί υπ' όψιν ο αριθμός των δημοσιεύσεων σε σχέση με την εθνική δαπάνη για Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α), η Ελλάδα βρίσκεται στις πρώτες θέσεις σε σχέση με τις χώρες της Ε.Ε. Η μελέτη, η οποία διατίθεται online στη διεύθυνση <http://report06.metrics.ekt.gr> με δυνατότητα διαδραστικής πλοήγησης, εντάσσεται στην καθιερωμένη πλέον σειρά μελετών που πραγματοποιεί το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), σε συστηματική βάση. Στη σειρά αυτών των μελετών περιλαμβάνονται βιβλιομετρικές αναλύσεις που ευθυγραμμίζονται με τις πλέον έγκυρες μεθοδολογικές προσεγγίσεις στον χώρο της βιβλιομετρικής επιστήμης και με στοιχεία που αντλούνται, εναλλάξ, από τις διεθνείς βάσεις δεδομένων Web of Science και Scopus.

Όπως επισημαίνει η διεύθυνση του ΕΚΤ, Εύη Σαχίνη, «η έκδοση αυτή αποτελεί καρπό μιας προσπάθειας που ξεκίνησε το 2010, με συνέχεια και συνέπεια, συνιστώντας μία ολοκληρωμένη προσπάθεια διαχρονικής αποτύπωσης της ελληνικής συγγραφικής δραστηριότητας σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και σε σχέση με το διεθνές περιβάλλον. Φιλοδοξούμε ότι η ελεύθερη διάθεση

> Συμμετοχές ανά φορέα

Οι σημαντικότερες κατηγορίες ελληνικών φορέων, ως προς τον αριθμό δημοσιεύσεων, είναι το πανεπιστήμιο, τα ερευνητικά κέντρα που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ), τα δημόσια νοσοκομεία, με πτωχικές ωστόσο τάσεις τα τελευταία έτη, και τα ΤΕΙ.

Την πενταετία 2010-2014 η συμμετοχή των πανεπιστημίων στο σύνολο των ελληνικών δημοσιεύσεων είναι 83,5% (47.678 δημοσιεύσεις), των ερευνητικών κέντρων της ΓΓΕΤ 13,8% (7.788 δημοσιεύσεις), των δημοσίων νοσοκομείων 11,2% (6.374 δημοσιεύσεις) και των ΤΕΙ 5,5% (3.132 δημοσιεύσεις), ενώ οι υπόλοιπες κατηγορίες φορέων έχουν μερίδια κάτω από 5%.

Αναφορικά με τα ποσοστά δημοσιεύσεων με αναφορές, την πρώτη θέση έχουν τα ερευνητικά κέντρα που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ, ενώ ακολουθούν οι ιδιωτικοί φορείς υγείας, οι λοιποί δημόσιοι ερευνητικοί φορείς και τα ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα. Υψηλότερη απήχηση από τον μέσο όρο (1,0) επιτυγχάνουν οι δημοσιεύσεις που προέρχονται από τους ιδιωτικούς φορείς υγείας (1,33), τα ερευνητικά κέντρα που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ (1,29), τα ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα (1,22), οι λοιποί δημόσιοι ερευνητικοί φορείς (1,17) και τα πανεπιστήμια (1,10).

Αξίζει να σημειωθεί, επίσης, ότι όλες οι κατηγορίες φορέων αίσθαναν τις συνεργασίες που πραγματοποιούνται με Έλληνες και ξένους ερευνητές για την παραγωγή δημοσιεύσεων.

των δεδομένων θα επιτρέψει δευτερογενείς αναλύσεις από περισσότερες ερευνητικές ομάδες, αυξάνοντας τις πιεσές που διερευνώνται και τον βαθμό κατανόησης του ερευνητικού συστήματος της χώρας μας.

Αριθμός δημοσιεύσεων

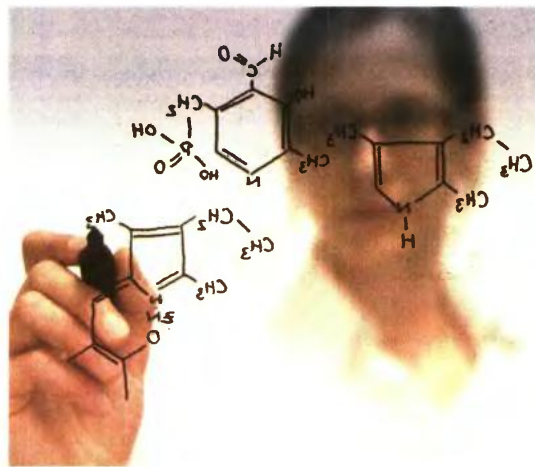
Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης, το 2014 καταγράφονται 10.793 ελληνικές επιστημονικές δημοσιεύσεις, σημειώνοντας ελαφρά κάμψη μετά το 2012 που ήταν και το έτος με την παραγωγή του υψηλότερου αριθμού δημοσιεύσεων (11.178 δημοσιεύσεις). Τα τελευταία έτη ο ρυθμός αύξησης των ελληνικών δημοσιεύσεων είναι μικρότερος απ' ό,τι στις χώρες του ΟΟΣΑ και της Ε.Ε. Σε όρους «παραγωγικότητας» του ελληνικού ερευνητικού συστήματος Ε&Α, με βάση τον αριθμό των δημοσιεύσεων ανά εκατομμύριο ευρώ που δαπανάται για Ε&Α στις χώρες της Ε.Ε., η Ελλάδα βρίσκεται στην τρίτη θέση, ακολουθώντας τη Ρουμανία και την Κροατία. Όσον αφορά τον αριθμό των δημοσιεύσεων ανά ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης ερευνητή για κάθε χώρα, η Ελλάδα βρίσκεται στη 14η θέση.

Ως προς την απήχηση, την πρωτοτυπία, την ποιότητα και την αναγνωρισιμότητα, οι ελληνικές δημοσιεύσεις τοποθετούνται δυναμικά στο διεθνές περιβάλλον. Οι συνολικοί δείκτες και η θέση της Ελλάδας στην Ε.Ε., τον ΟΟΣΑ και διεθνώς αναβαθμίζονται, η απήχηση των δημοσιεύσεων αυξάνεται και οι επιδόσεις των φορέων βελτιώνονται.

Ο αριθμός των αναφορών στις ελληνικές δημοσιεύσεις, ο οποίος αποτελεί και τη βάση για τον υπολογισμό των βιβλιομετρικών δεικτών, διατηρεί την αυξητική τάση όλων των προηγούμενων ετών και την πενταετία 2010-2014 φθάνει τις 334.992 αναφορές.

Την πενταετία 2010-2014 οι ελληνικές δημοσιεύσεις λαμβάνουν κατά μέσο όρο 6,13 αναφορές ανά δημοσίευση, ξεπερνώντας για πρώτη φορά τον μέσο όρο αναφορών στην Ε.Ε. (6,05) και στον ΟΟΣΑ (6,01). Ο σχετικός δείκτης απήχησης των ελληνικών δημοσιεύσεων διαμορφώνεται σε 1,01 σε σχέση με την Ε.Ε. και σε 1,02 σε σχέση με τον ΟΟΣΑ.

Επίσης, το ποσοστό των ελληνικών δημοσιεύσεων που λαμβάνουν αναφορές

ένας ακόμα δείκτης που αποτυπώνει την πρωτοτυπία και την ποιότητα του ερευνητικού έργου και την αναγνωρισιμότητα των επιστημόνων συγγραφέων ξεπερνά την πενταετία 2010-2014 τα αντίστοιχα ποσοστά της Ε.Ε. και του ΟΟΣΑ, πάνω από μιάμιση εκατοστιαία μονάδα. Σε προς τους βιβλιομετρικούς δείκτες που καταγράφουν την ύπαρξη υψηλής απήχησης για τις δημοσιεύσεις, την πενταετία 2010-2014 τόσο ο αριθμός όσο και η κατανομή των ελληνικών δημοσιεύσεων με υψηλή απήχηση καταγράφουν σημαντική βελτίωση. Ειδικότερα, 860 ελληνικές δημοσιεύσεις κατατάχθηκαν παγκοσμίως στο 1% των δημοσιεύσεων με υψηλή απήχηση, 3.488 δημοσιεύσεις στο 5%, 6.375 στο 10%, 14.629 δημοσιεύσεις στο 25% και 27.212 δημοσιεύσεις στο 50%. Η κατανομή των ελληνικών δημοσιεύσεων που διαμορφώνεται με βάση το κριτήριο της υψηλής απήχησης είναι 1,6%, 6,4%, 11,7%, 26,7% και 49,7% αντίστοιχα. Με την εξαίρεση της κατηγορίας του 50%, η Ελλάδα ξεπερνά τον παγκόσμιο μέσο όρο σε όλες τις άλλες κατηγορίες.

Ημηνιακή, επίσης, είναι η ημερική συμμετοχή των Ελλήνων επιστημόνων στις δημοσιεύσεις με υψηλή απήχηση. Σε ποσοστό 28,5% των δημοσιεύσεων με ελληνική συμμετοχή που ανήκουν στο top 1%, ο πρώτος συγγραφέας προέρχεται από ελληνικό φορέα. Στο 5% το ποσοστό αυτό ανέρχεται σε 42% και στο top 10% σε 62,5%.

Επιστημονικά πεδία

Οι περισσότερες ελληνικές δημοσιεύσεις ανήκουν στο επιστημονικό πεδίο Φυσικές Επιστήμες (47% για το 2014) και ακολουθούν τα πεδία Ιατρική και Επιστήμες Υγείας (39,4%), Μηχανική και Τεχνολογία (21,7%), Κοινωνικές Επιστήμες (7,2%),

Γεωργικές Επιστήμες (3,7%) και Ανθρωποτικές Επιστήμες (1,8%).

Την πενταετία 2010-2014 οι σχετικοί δείκτες απήχησης των ελληνικών δημοσιεύσεων στα περισσότερα κύρια επιστημονικά πεδία βελτιώνονται και ξεπερνούν ή πλησιάζουν τον παγκόσμιο μέσο όρο 1. Η υψηλότερη απήχηση (σχετικός δείκτης απήχησης 1,16) καταγράφεται στο πεδίο Φυσικές Επιστήμες και ακολουθούν τα πεδία Ιατρική και Επιστήμες Υγείας (1,09), Μηχανική και Τεχνολογία (1,02), Γεωργικές Επιστήμες (0,94), Ανθρωπιστικές Επιστήμες (0,90) και Κοινωνικές Επιστήμες (0,87).

Συνεργασίες

Στη διάρκεια της δεκαετιας 2000-2014 παρατηρείται μεγάλη αύξηση στο ποσοστό των δημοσιεύσεων που πραγματοποιούνται με συνεργασία είτε με ελληνικούς είτε με ξένους φορείς. Το 2014 το 74,6% των ελληνικών δημοσιεύσεων είναι προϊόν συνεργασίας. Ειδικότερα, το 53,4% των ελληνικών δημοσιεύσεων παράγεται με τη συνεργασία φορέων από το εξωτερικό, ενώ το 38,2% πραγματοποιείται από συνεργασίες μεταξύ ελληνικών φορέων. Οι διεθνείς συνεργασίες καταγράφουν σημαντική αύξηση μετά το 2008, ενώ οι χώρες με τον μεγαλύτερο αριθμό συνεργασιών είναι οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, η Γαλλία και η Ιταλία.

Οι συνεργασίες έχουν θετικό αντίκτυπο στον δείκτη απήχησης των δημοσιεύσεων. Οι μεγαλύτερες τιμές του δείκτη απήχησης σε όλα τα επιστημονικά πεδία αφορούν δημοσιεύσεις που έχουν προκύψει μέσω διεθνών συνεργασιών, ακολουθούν όσες είναι αποτέλεσμα ελληνικής συνεργασίας και τελευταίες είναι οι δημοσιεύσεις που περιήχθησαν χωρίς συνεργασία. *ISSN: 10785697*